

The Abraham Arbesfeld
Kollel Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Men

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG

הדרכה למצות קירוב
רחוקים:

*Guidelines &
Parameters For
Outreach*

Rabbi Avishai David
February 3, 2008 • ח' שבט תשס"ח

(1) ספר ישעיהו (נו:ט)

שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחֵם וְלְרַחֵם אָמַר ה' וְרַפְּאֵתִי

(2) רמב"ם – הל' אבלות (יד:א)

כל דברים שאתה רוצה שיעשו אותן לך אחרים עשה אתה אותן לאחיך בתורה ובמצוות

(3) ספר אהבת חסד מאת החפץ חיים (ג:ז)

ענין משכיל אל דל שהוא כסיל בעניני הדעות וע"י כסילתו תעה מן הדרך ונעשה רשע בכגון זה צריך להשכיל איך להשיבו לתשובה וכל זה הוא בכלל מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך וכמו שכתב הרמב"ם פרק יוד הלכות דעות הלכה ג' "מצוה על כל אדם לאהוב את כל אחד ואחד מישראל כגופו ששנאמר ואהבת לרעך כמוך לפיכך צריך לספר בשבחו ולחוס על ממונו כאשר הוא חס על ממונו עצמו ורוצה בכבוד עצמו.

(4) משנה – מס' אבות (פרק א')

נתאי הארבלי אומר הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע ואל תתיאש מן הפורענות: קשר רשעים אינו מן המנין...אוי לרשע אוי לשכנו

(5) מאירי בשיטה מקובצת – מס' בבא קמא (ק"ז:)

מורידים ולא מעלין. ודברים אלו כולם צריכים להרבות באומדות, ושיהיו מאזני העיון מכוונת בהן ביד חכמים גדולי ונבונים מדע.

(6) תפלת נעילה של יוה"כ

אתה נותן יד לפושעים וימינך פשוטה לקבל שבים

(7) תהלים (קלט:כא)

הָלוֹא מְשַׁנְּאֵיךְ ה' אֶשְׁנָא וּבִתְקוּמַיִךְ אֶתְקוּטֵט:

(8) רמב"ם – הל' ממרים (ג:ג)

במה דברים אמורים באיש שכפר בתורה שבעל פה במחשבתו ודברים שנראו לו, והלך אחר דעתו הקלה ואחר שרירות לבו וכופר בתורה שבעל פה תחילה כצדוק ובייתוס וכן כל התועים אחריו, אבל בני התועים האלה ובני בנייהם שהדחיקו אותם אבותם ונולדו בין הקראים וגדלו אותם על דעתם, הרי הוא כתינוק שנשבה ביניהם וגדלוהו ואינו זריו לאחוז בדרכי המצות שהרי הוא כאנוס ואע"פ ששמע אח"כ [שהוא יהודי וראה היהודים ודתם הרי הוא כאנוס שהרי גדלוהו על טעותם] כך אלו שאמרנו האוחזים בדרכי אבותם הקראים שטעו, לפיכך ראוי להחזירן בתשובה ולמשכם בדברי שלום עד שיחזרו לאיתן התורה.

(9) רמב"ם – סוף אגרת השמד

וגם כן אינו ראוי להרחיק מחללי שבתות ולמאוס אותם אלא לקרבהם ולזרזם בעשיית המצות. וכבר פרוש ז"ל שהפושע שפשע ברצונו כשיבוא לבית הכנסת להתפלל מקבלין אותו ואין נזהגין בו מנהג בזיון וסמכו אותו לדברי שלמה ע"ה לא יבזו לגנב כי יגנוב לא יבזו לפושעי ישראל שהן באין להתפלל בסתר ולגנב מצות.

(10) אגרות של בעל חפץ חיים (כו, סה, סד)

כי באמת בזמננו אפילו החפשים והחוטאים מצוי הרבה ביניהם שאינם להכעיס ח"ו, רק תועים הם ע"י איזה פושעים שמתעים אותם מן הדרך. ומצוה רבה לרחם עליהם ולהורותם הדרך הנכונה, וכמש"כ והורית להם את הדרך ילכו בה וגו' ואותם התלמידים חכמים אשר נתן להם ה' חכמה ובינה, ויש בכוחם לרפא שבר עמנו, להורות הדרך הסלולה לה', אין להם לחשב בעת הזאת, ובכל מאמצאי כחם עליהם להשתדל בזה.

(11) אבות דר' נתן (יב)

אוהב שלום ורודם שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה. מלמד שיהא אדם מקפח את הבריות ומכניסן תחת כנפי השכינה כדרך שהיה אברהם אבינו מקפח את הבריות ומכניסן תחת כנפי השכינה ולא אברהם לבד עשה אלא אף שרה שנאמר (בראשית יב) ויקח אברהם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן והלא כל באי עולם אינם יכולים לבראות אפילו יתוש אחד ומה ת"ל ואת הנפש אשר עשו בחרן מלמד שהעלה עליהם הקב"ה כאילו עשו אותם.

(12) זהר (פר' לך לך נ')

כיון דידע אברהם דלוט להכי נטי לבית מיד ויאמר וגו'. הפרד נא מעלי לית אנת כדאי לאתחברא בהדאי. כדין אתפרש אברהם מיניה, ולא בעא למיהך ולא תחברא עמיה, דכל מאן דיתחבר לחייבא סופיה למיהך אבתריה ולא תענש בגיניה.

(13) מדרש – פסיקתא רבית (פג)

א"ר אלעזר בן פדת בשם ר' יוסי בן זמרא ראה כמה קפח לוט הרשע את אברהם הצדיק מן הדבור שכל זמן שהיה לוט דבוק בו לא הסיח הקב"ה עם אברהם, כיון שפירש לוט הימנו קפץ הדיבור על אברהם.

(14) פרקי דר' אליעזר

באו אליו אמרפל וכל חבריו להורגו אמרו נתחיל ראשון בבן אחיו ואח"כ נתחיל בו ובשביל לוט לקחו את כל רכוש סדום ועמורה ואח"כ שבו את לוט ואת רכושו.

(15) מדרש תנחומא – וירא (טו)

שלמד ממעשיו של ארהם, וירא וירץ לקראתם מפתח האבל וכו'. כשם שעשה אברהם הכניסם לתוך ביתו.

(16) פרקי דר' אליעזר (פרק כה')

מה עשה לוט, כשם שנתן משה רבנו נפשו על ישראל כך נתן לוט נפשו עליהם

(17) מדרש רבה – בראשית (נא:ט)

הלהוט אחר בולמוס של עריות לסוף מאכילין אותו מבשרו

(18) זהר – פר' לך לך (נט')

מה חמא אברהם לדבקי' עמי' לוט אלא בגין דצפה ברוה"ק דזמין למיפק מיני' דוד.

(19) תורת משה – פירוש עה"ת להחתם סופר – פר' קדושים

מיהו, הא דחייך קודמים היינו בענני עוה"ז אבל בחיי הנצחי היינו בלימוד התורה חייב ללמד לאחרים אפילו הוא מבטל עצמו מלימודו מ"מ חייב ללמוד עם אחרים וע"כ אמר ר"ע ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה.

(20) תלמוד בבלי – מס' שבת (קכו).

גדולה הכנסת אורים מהקבלת פני השכינה

(21) שולחן ערוך – רמ"א – י"ד (רנא:ג)

חייב אדם להקדים פרנסתו לכל אדם ואינו חייב לתת צדקה עד שיהיה לו פרנסתו שני' וחי אחיך עמך חייך קודמים לחיי אחיך.

(22) מדרש תנחומא – פר' לך לך

כיון שמגיע לו אהבת כל אדם קורא כדרכו

(23) תלמוד בבלי – מס' סנהדרין (ית).

קשט עצמך ואח"כ קשט אחרים

(24) רמב"ם – הל' עבודת כוכבים (א:ג)

התחיל להשיב תשובות, ולערוך דין והתחיל לעמוד ולקרוא בקול גדול ולהודיעם, והיה מהלך וקורא ומקבץ...עד שנתקבצו אליו אלפים ורבעות.

(25) ספר החינוך (מצוה תנו')

שלא לשמוע ממתנבא בשם עבודה זרה: שלא נשמע נבואת המתנבא בשם עבודה זרה, כלומר שלא נשאלהו ונחקרהו על אות או מופת שיתן על נבואתו כמו שאנו עושים במתנבא בשם ה', אבל נמנעהו מן הדבר כמו שראוי בכל פושע ואשם, ואם יחזיק בדעתו נקיים בו העונש הידוע שחייבתו התורה, והוא להמיתו בחנק, ועל זה נאמר [דברים י"ג, ד'], לא תשמע אל דברי הנביא ההוא. משרשי המצוה, לפי שהטעות נמצא אצל בני אדם תמיד ושכלם איננו בריא לבוא עד תכלית האמת בדברים, ותחוש התורה כי אולי מתוך הטענות המכזיבות ואריכות הדבור והויכוח עם הזד דובר שקרים המתנבא בשם עבודה זרה יתפתה האדם לדבריו, ואף כי לא יתפתה אליו אולי יפקפק בלבבו אפילו שעה אחת להיות שום סרך בכזביו, ואף על פי שידענו שאין תקומה לדבריו רק לשעה כי האמת יורה דרכו ויעיד על דברי הנביא ההוא כי שקר בפיו, אף על פי כן חסה התורה עלינו לבל נאבד אפילו שעה אחת מכל ימינו בפקפוק המחשבה הרעה ההיא.

(26) תנא דבי אליהו

כי תראה ערום וכסיתו כיצד אלא אם ראית אדם שאין בו ד"ת הכניסהו לביתך ולמדהו קריאת שמע ותפלה ולמדהו פסוק א' בכל יום או הלכה אחת וזרזהו במצוות לפי שאין לך ערום בישראל אלא מי שאין בו תורה ומצוות והוא דומה למי שהוא ערום

(27) רמב"ם – הל' דעות (ו:א)

דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר רעיו וחבריו.

(28) תלמוד בבלי – מס' תענית (ז).

רב חנינא בר פפי רמי כתיב לקראת צמא התיו מים וכתוב הוי כל צמא לכו למים אם תלמיד הגון הוא לקראת צמא התיו מים ואי לא הוי ל צמא לכו למים.

(29) זהר חדש – פר' לך לך

וכיון שראה הצדיק דהרשע נעזב ונלכד בעוונותיו, הולך לאחוז בו אולי חזיריהו בתשובה ומקרבו ומלמדו והוא דכתיב וירדוף עד דן עד עיקר דינו רודף להצילו מדינה של גיהנם. וכן הוא דרך הצדיקים לרדוף את הרשעים כדי להחזירם למוטב...ויורדם עד חובה, מודיעים להם רעתם ורודפים אחריהם עד שמגלים להם רעתם ורשעתם למען יבושו ממעשיהם וזהו עד חובה.

(30) מדרש רבה ויקרא (לד:ב)

"ועניים מרודים תביא בית" אלו תלמידי חכמים שנכנסים לבתי עם הארץ ומרוים אותן בדברי תורה.

(31) תלמוד בבלי – מס' ברכות (כח.)

תנא אותו היום סלקוהו לשומר הפתח ונתנה להם רשות לתמידים לכנס שהיה ר"ג מכריז ואומר כל תלמיד שאין תוכו כברו לא יכנס לבית המדרש ההוא יומא אתוספו כמה ספסלי...הוה קא חלשא דעתיה דר"ג אמר דלמא ח"ו מנעתי תורה מישראל.

(32) משנה – מס' אבות

והעמידו תלמידים הרבה

(33) רמב"ם – הל' תלמוד תורה (ד:א)

אין מלמדין תורה אלא לתלמיד הגון נאה במעשיו, או לתם, אבל אם היה הולך בדרך לא טובה מחזירין אותו למוטב ומנהיגין אותו בדרך ישרה ובודקין אותו ואחר כך מכניסין אותו לבית המדרש ומלמדין אותו.

(34) מדרש רבה – בראשית (מא:ח)

ר' יודה אומר כעס היה לאבינו אברהם בשעת שפירש לוט בן אחיו מעמו. אמר הקב"ה כל הוא מדבק וללוט אחיו אינו מדבק רבי נחמיה אמר כעס היה לו להקב"ה בשעת שהיה מהלך לוט עם אברהם אבינו. אמר הקב"ה אני אמרתי לו לזרעך נתתי את הארץ הזאת. והיה מדביק את לוט בן אחיו כדי לירשו א"כ ילך ויביא לו שני פרסתקין מן השוק ויורישם את שלו כמו שהו רוצה בן אחיו. הה"ד (משלי כב) גרש לך ויצא מדון גרש לך זה לוט ויצא מדון ויהי ריב בין רועי אברהם וגו'.

(35) רמב"ם – הל' דעות (ו:ג)

מצוה על כל אדם לאהוב את כל אחד ואחד מישראל כגופו שנאמר ואהבת לרעך כמוך. לפיכך צריך לספר בשבחו ולחוס על ממונו כאשר הוא חס על ממון עצמו ורוצה בכבוד עצמו.

(36) רמב"ם – הל' גירושין (ב:כ)

אבל מי שתקפו יצרו הרע לבטל מצוה או לעשות עבירה והוכה עד שעשה דבר שחייב לעשותו או עד שנתרחק מדבר שאסור לעשותו אין זה אנוס ממנו אלא הוא אנוס עצמו בדעתו הרעה.

(37) תלמוד בבלי – מס' סוטה (מז.)

יצר...שמאל דוחה וימין מקרב. לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת לא כאלישע שדחפו לגיחזי בשתי ידי.

(38) רמב"ם – הל' מתנת עניים (י:ב)

לעולם אין אדם מעני מן הצדקה ואין דבר רע ולא היזק נגלל בשביל הצדקה שנאמר והיה מעשה הצדקה שלום, כל המרחם מרחמין עליו שנאמר ונתן לך רחמים ורחמך והרבך, וכל מי שהוא אכזרי ואינו מרחם יש לחוש ליחסו, שאין האכזריות מצויה אלא בעכו"ם שנאמר אכזרי המה ולא ירחמו, וכל ישראל והנלוה עליהם כאחים הם שנאמר בנים אתם לה' אלהיכם ואם לא ירחם האח על האח מי ירחם עליו, ולמי עניי ישראל נושאים עיניהן, הלעכו"ם ששונאים אותן ורודפים אחריהן הא אין עיניהן תלויות אלא לאחיהן.

(39) רמב"ם – הל' רוצח ושמירות נפש (יג:יד)

השונא שנאמר בתורה הוא מישראל, לא מאומות העולם, והיאך יהיה לישראל שונא מישראל והכתוב אומר +ויקרא י"ט י"ז+ לא תשנא את אחיך בלבבך, אמרו חכמים כגון שראהו לבדו שעבר עבירה והתרה בו ולא חזר הרי זה מצוה לשנאו עד שיעשה תשובה ויחזור מרשעו, ואע"פ שעדיין לא עשה תשובה, אם מצאו נבהל במשאו מצוה לפרוק ולטעון עמו ולא יניחנו נוטה למות שמה ישתהה בשביל ממונו ויבא לידי סכנה, והתורה הקפידה על נפשות ישראל בין רשעים בין צדיקים מאחר שהם נלויים אל ה' ומאמינים בעיקר הדת, שנאמר +ויחזקאל ל"ג י"א+ אמור אליהם חי אני נאם ה' אלהים אם אחפוץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו וחי.

(40) ויקרא (יט:יז-יח)

(יז) לֹא תִשָּׂא אֶת אָחִיךָ בְּלִבְבְּךָ הֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת עַמִּיתְךָ וְלֹא תִשָּׂא עָלָיו חָטָא :
(יח) לֹא תִקֵּם וְלֹא תִטֹּר אֶת בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְבֶּתְךָ לְרַעַךְ כְּמוֹךָ אֲנִי ה' :

(41) רמב"ם – הל' דעות (ו:ז)

הרואה חברו שחטא או שהלך בדרך לא טובה מצוה להחזירו למוטב ולהודיעו שהוא חוטא על עצמו במעשיו הרעים שנאמר הוכח תוכיח את עמיתך.

(42) שם (ו:ח)

עד שיחזור למוטב, כמו שעשו כל הנביאים בישראל

(43) רמב"ם – הל' תלמוד תורה (ד-ה:ש)

הרב שלמד ולא הבינו התלמידים לא יכעוס עליהם וירגז אלא חוזר ושונה הדבר אפילו כמה פעמים עד שיבינו עומק ההלכה.

(44) מדרש רבה ותנחומא – פרי' חקת

מי יתן טהור מטמא משל לאברהם שיצא מתרח...מי גזר כן, מי צוה כן והלא רק יחידו של עולם יכול לצוות כן.

(45) בראשית (פרקים יב-יג)

(א) ויאמר ה' אל אברהם לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך: (ב) ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה: (ג) ואברכה מברכך ומקללך אור ונברכו בך כל משפחות האדמה: (ד) וילך אברהם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט ואברהם בן חמש שנים ושבעים שנה בצאתו מחרן: (ה) ויח אברהם את שרי אשתו ואת לוט בן אחיו ואת כל רכושם אשר רכשו ואת הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען: (ו) וייעבר אברהם בארץ עד מקום שכס עד אלון מורה והנפנעני אז בארץ: (ז) ויבא ה' אל אברהם ויאמר לו זרעך אתן את הארץ הזאת ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו: (ח) ויעתק משם ההרה מקדם לבית אל וישט אהלה בית אל מים והעי מקדם ויבן שם מזבח לה' ויקרא בשם ה': (ט) ויסע אברהם הלון ונסוע הנגבה: פ (י) והיה רעב בארץ והיה אברהם מצרימה לגור שם פי כבוד הרעב בארץ: (יא) והיה כאשר הקריב לבוא מצרימה ויאמר אל שרי אשתו הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את: (יב) והיה כי יראו אתך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אתי ואתך יחיו: (יג) אמרי נא אחתי את למען ייטב לי בעבורך וחייתה נפשי בגללך: (יד) והיה כבוא אברהם מצרימה ויראו המצרים את האשה פי יפה הוא מאד: (טו) ויראו אתה שרי פרעה והללו אתה אל פרעה ותקח האשה בית פרעה: (טז) ולאברהם היטיב בעבורה והיה לו צאן וקרן וחמורים ועבדים ושפחות ואתנת וגמלים: (יז) ויננע ה' את פרעה ונעם גדלים ואת ביתו על דבר שרי אשת אברהם: (יח) ויקרא פרעה לאברהם ויאמר מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך הוא: (יט) למה אמרת אחתי הוא ונאקח אתה לי לאשה ועתה הנה אשתך קח לך: (כ) ויצו עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת אשתו ואת כל אשר לו:

-ג-

(א) ויעל אברהם ממצרים הוא ואשתו וכל אשר לו ולוט עמו הנגבה: (ב) ואברהם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב: (ג) וילך למסעיו מנגב ועד בית אל עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית אל ובין העי: (ד) אל מקום המזבח אשר עשה שם בראשונה ויקרא שם אברהם בשם ה': (ה) וגם ללוט ההלך את אברהם היה צאן וקרן ואהלים: (ו) ולא נשא אתם הארץ לשבת יחדו כי היה רכושם רב ולא יכלו לשבת יחדו: (ז) והיה ריב בין רעי מקנה אברהם ובין רעי מקנה לוט והנפנעני והפרזי אז ישב בארץ: (ח) ויאמר אברהם אל לוט אל נא תהי מריבה ביני וביניך ובין רעי ובין רעיך כי אנשים אחים אנחנו: (ט) הלא כל הארץ לפניך הפך נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין ואשמאלה: (י) וישא לוט את עינו וירא את כל פני הירדן כי כלה משקה לפני שחת ה' את סדם ואת עמרה כגן ה' בארץ מצרים באכה צער: (יא) ויבחר לו לוט את כל פני הירדן ויסע לוט מקדם ויפחדו איש מעל אחיו: (יב) אברהם ישב בארץ כנען ולוט ישב בערי הפקר ונאהל עד סדם: (יג) ואנשי סדם רעים וחטאים לה' מאד: (יד) וה' אמר אל אברהם אחרי הפך לוט מעמו שא נא עניך וראה מן המקום אשר אתה שם צפנה ונגבה וקדמה וימה: (טו) כי את כל הארץ אשר אתה ראה לך אתננה ולזרעך עד עולם: (טז) ושמתי את זרעך כעפר הארץ אשר אם יוכל איש למנות את עפר הארץ גם וזרע ימנה: (יז) קום התהלך בארץ לארצה ולרחבה פי לך אתננה: (יח) ונאהל אברהם ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח לה': פ

(46 בראשית (פרק י"ט))

(א) ויבאו שני המלאכים סדמה בערב ולוט ישב בשער סדם וירא לוט ויקם לקראתם וישתחו אפים ארצה: (ב) ויאמר הנה נא אדני סורי נא אל בית עברכם ולינו ורחצו רגליכם והשפמתם והלכתם לדרככם ויאמרו לא פי ברחוב גליו: (ג) ויפצרו בם מאד ויסרו אליו ויבאו אל ביתו ויעשו להם משתה ומצות אפה ויאכלו: (ד) טרם ישכבו ואנשי העיר אנשי סדם נסבו על הבית מנער ועד זקן כל העם מקצה: (ה) ויקראו אל לוט ויאמרו לו איה האנשים אשר באו אליך הלילה הוציאם אלינו ונגדעה אתם: (ו) ויצא אליהם לוט הפתחה והדלת סגר אחריו: (ז) ויאמר אל נא אחי תרעו: (ח) הנה נא לי שתי בנות אשר לא ידעו איש אוציהא נא אתהן אליכם ועשו להן פטוב בעיניכם רק לאנשים האל אל תעשו דבר פי על בן באו בצל קרתי: (ט) ויאמרו גש הלאה ויאמרו האחד בא לגור וישפט שפוט עתה נרע לך מהם ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו לשבר הדלת: (י) וישלחו האנשים את ידם ויביאו את לוט אליהם הביתה ואת הדלת סגרו: (יא) ואת האנשים אשר פתח הבית הכו בסגורים מקטן ועד גדול וילאו למצא הפתח: (יב) ויאמרו האנשים אל לוט עד מי לך פה חתן ובניך ובנותיך וכל אשר לך בעיר הוצא מן המקום: (יג) פי משחתים אנחנו את המקום הנה פי גדלה צעקתם את פני ה' וישלחנו את פני ה' לשחתה: (יד) ויצא לוט וינדבר אל חתניו לקחי בנותי ויאמר קומו צאו מן המקום הנה פי משחית ה' את העיר והיה כמצחק בעיני חתניו: (טו) ויכמו השחר עלה ויאיצו המלאכים בלוט לאמר קום את אשתך ואת שתי בנותיך הנמצאות פן תספה בעון העיר: (טז) ויתמהמה ויחזקו האנשים בידו וביד אשתו וביד שתי בנותיו בתחלת ה' עליו ויצאם וינחיהו מחוץ לעיר: (יז) והיה כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט על נפשך אל תביט אחרך ואל תעמד בכל הפקר ההרה המלט פן תספה: (יח) ויאמר לוט אליהם אל נא אדני: (יט) הנה נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות את נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן תדבקני הרעה ומתי: (כ) הנה נא העיר הזאת קרבה לנוס שמה והוא מצער אמלטה נא שמה הלא מצער הוא ותחי נפשי: (כא) ויאמר אליו הנה נשאתי פניך גם לדבר הנה לבלתי הפכי את העיר אשר דברת: (כב) מהר המלט שמה פי לא אוכל לעשות דבר עד באך שמה על בן קרא שם העיר צוער: (כג) השמש יצא על הארץ ולוט בא צוער: (כד) וה' המטיר על סדם ועל עמרה גפרית ואש מאת ה' מן השמים: (כה) וייהפך את הערים האל ואת כל הפקר ואת כל ישרי הערים וצמח האדמה: (כו) ותבט אשתו מאחריה ותהי נציב מלח: (כז) וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם את פני ה': (כח) וישקף על פני סדם ועמרה ועל כל פני ארץ הפקר וירא והנה עלה קיטור הארץ כקיטור הכבשן: (כט) והיה בשחת אל הים את ערי הפקר ויזכר אל הים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את הערים אשר ישב בהן לוט: (ל) ויעל לוט מצוער וישב בהר ושתי בנותיו עמו פי נרא לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי בנותיו: (לא) ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו כדרך כל הארץ: (לב) לכה נשקה את אבינו וננחיה עמו ונחיה מאבינו זרע: (לג) ותשקין את אביהן וכן בללה הוא ותבא הבכירה ותשכב את אביה ולא ידע בשכבה ובקומה: (לד) והיה ממחרת ותאמר הבכירה אל הצעירה הן שכבתי אמש את אבי נשקנו וכן גם הלילה וביאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע: (לה) ותשקין גם בלילה והוא את אביהן וכן נתקם הצעירה ותשכב עמו ולא ידע בשכבה ובקומה: (לו) ותהרין שתי בנות לוט מאביהן: (לז) ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא אבי מואב עד היום: (לח) והצעירה גם היא בלדה בן ותקרא שמו בן עמי הוא אבי בני עמון עד היום: ס